

RIIHIMÄKI
Kotikaupunki

**RIIHIMÄEN KAUPUNGIN
ENERGIATEHOKKUUSSOPIMUKSEN
TOIMINTASUUNNITELMA VUOSILLE
2017–2025**

Riihimäen kaupunki

Kaupunkikehityksen toimiala

V.O. Mäkisen katu 2

11120 Riihimäki

Versio 1 / 29.11.2017

SISÄLTÖ

1.1. ALKUSANAT	1
1.1.1. Tehokas toiminta edellyttää suunnitelmallisuutta.....	2
1.2. ENERGIATEHOKKUUSSOPIMUKSEN LÄHTÖKOHDAT JA PERUSTEET	2
1.3. ENERGIATEHOKKUUSSOPIMUKSEN JA TOIMINTASUUNNITELMAN KATTAVUUS.....	3
1.4. ENERGIATEHOKKUUSSOPIMUKSEN KOKONAISTAVOITE	4
1.5. KAUPUNGIN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET	4
1.5.1. Energiansäästön toimintokohtaiset tavoitteet	5
1.6. RIIHIMÄEN KAUPUNGIN ESITYKSET TOIMINTASUUNNITELMAAN	5
1.6.1. HANKINNAT.....	5
1.6.2. KAUPUNKISUUNNITTELU	5
1.6.3. KAUPUNKITEKNIikka.....	6
1.6.4. TILAKESKUS	7
1.6.5. KULTTUURI- JA HYVINVOINTI.....	8
1.6.6. VARHAISKASVATUS / OPETUS- JA NUORISOPALVELUT	9
1.6.7. YMPÄRISTÖNSUOJELUN JA RAKENNUSVALVONNAN PALVELUALUE.....	9
1.6.8. RIIHIMÄEN VESI	11
1.6.9. RIIHIMÄEN KOTIKULMA OY.....	12
1.7. ENERGIATEHOKKUUDEN RAPORTOINTI.....	12
1.8. LIITTEET	14

1.1 ALKUSANAT

Kuntien energiatehokkuussopimus (KETS) sekä kuntien energiaohjelma (KEO) on laadittu sellaisten toimenpiteiden toteuttamiseksi, joita Suomen energia- ja ilmastostrategian tavoitteet edellyttävät. Energiatehokkuussopimukset ovat keskeisessä asemassa Suomea sitovan energiatehokkuusdirektiivin energiatehokkuustavoitteen saavuttamisessa. Yksi keskeinen tavoite on Euroopan unionissa asetettu kasvihuonekaasujen rajoittamisvelvoitteiden saavuttaminen. Suomen pitkän aikavälin tavoitteena on myös hiilineutraali yhteiskunta.

Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen ja energiatehokkuuden parantaminen ovat vahvasti mukana keväällä 2017 hyväksytyssä Riihimäki-strategiassa. Strategiassa linjataan, että ”Tiiviin kaupunkirakenteen sekä vahvan kiertotalousosaamisen johdosta Riihimäki kehittyy pienimmän hiilijalanjäljen kaupunkina.” Kevään 2018 aikana päivitettävässä ympäristöpolitiikassa asetetaan koko kaupunkiorganisaatiota koskevat päämäärät ja keskeiset toimenpidekokonaisuudet liittyen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen ja resurssitehokkuuden edistämiseen. Vuoden 2018 aikana laaditaan resurssiviisauden tiekartta, jonka avulla pidemmällä aikavälillä Riihimäki pääsee resurssiviisaustavoitteisiin (ei kasvihuonekaasupäästöjä, ei jätettä, ei ylikulutusta). Energiatehokkuussopimus ja siihen liittyvä toimintasuunnitelma ovat osa Riihimäen kaupungin ympäristöpolitiikan toimeenpanoa.

Energiantuotannon ja -käytön tehokkuuteen ja energiansäästöön sekä uusiutuvien energianlähteiden käytön lisäämiseen liittyvät toimet ovat mukana monissa Euroopan yhteisön politiikkatoimissa, joista johdettavien velvoitteiden täyttämiseen Suomi on osana Euroopan yhteisöä sitoutunut. Energiansäästöön liittyen keskeisin yhteisötason politiikkatoimi on joulukuussa 2012 voimaan tullut energiatehokkuusdirektiivi (EED) , joka korvasi vuodelta 2006 olleen energiapalveludirektiivin.

Energiatehokkuusdirektiivi velvoittaa kolmen vuoden välein laatimaan kansallisen energiatehokkuuden toimintasuunnitelman. Suomi on asettanut keväällä 2013 EED:n edellyttämän ohjeellisen energiatehokkuustavoitteen. Tavoitteen mukaisesti energian loppukäyttö vuonna 2020 on korkeintaan 310 TWh .

Kaupungin energiatehokkuussopimuksessa energiansäästöllä tarkoitetaan nykyisen kulutuksen vähentämistä tai sellaisen tulevan kulutuksen estämistä, joka aiheutuisi ilman toimenpiteitä. Energiansäästöä voidaan saavuttaa myös parantamalla energiatehokkuutta. Energiansäästö- ja energiatehokkuustoimenpiteet voivat olla teknisiä tai liittyä toimintatapoihin, käyttäytymiseen ja energiaa kuluttavien laitteiden käyttöön. Myös kaupungin muun toiminnan tehostamisella voidaan parantaa palvelujen tuottamisen energiatehokkuutta ja saavuttaa sopimuksen tavoitteena olevia energiansäästöjä.

Kunnille energiatehokkuussopimukseen tai energiaohjelmaan liittyminen antaa eväitä oman energiankäytön hallinnalle. Koko toiminnan huomioiminen energiansäästössä on keino parantaa yhteistyötä eri hallintokuntien välillä ja mahdollistaa tavoitteisiin pääsyn entistä paremmin.

Uusi kunta-alan energiatehokkuussopimus vuosille 2017-2025 noudattelee sisällöltään ja veloitteitaan pääpiirteittäin edellistä kauden 2008-2016 sopimusta.

Vuoden 2018 loppuun mennessä liittyneiden on mahdollista irtautua sopimuksesta vuoden 2020 lopussa ilman energiatukiin liittyviä seuraamuksia.

1.1.1 Tehokas toiminta edellyttää suunnitelmallisuutta

Sopimuksen tehnyt kunta sitoutuu laatimaan vuoden kuluessa sopimukseen liittymisestä toimintasuunnitelman, jossa esitetään toimet kunnan energiankäytön tehostamiseksi. Energiatehokkuuden toimintasuunnitelmalla pyritään ensisijaisesti energiatehokkuuden parantamiseen kunnan toiminnassa, mutta siihen sisältyy myös uusiutuvan energian edistämiseen liittyviä tavoitteita ja toimenpiteitä.

Toimintasuunnitelman ideana on, että energiatehokkuussopimuksen toimeenpano on sopimukseen liittyneessä kunnassa selkeästi suunniteltu ja aikataulutettu. Suunnitelmassa tuleekin selkeästi esittää miten suunnitelma etenee tavoitteista käytännön toimeenpanoon. Tärkeä osa toimintasuunnitelmaa on toimeenpanovastuiden määrittely tarkoituksenmukaisella tavalla ja sen hyväksyttäminen kunnan vastuullisessa toimielimessä, esimerkiksi kaupunginhallituksessa.

Direktiivin mukainen säästötavoite ei tarkoita sitä, että kulutuksen tulee olla vuonna 2025 7,5 % alhaisempi kuin asetettu vertailuvuoden kulutus. Tavoite on kiinteä esimerkiksi MWh -yksiköissä ilmaistu energiamäärä, jonka saavuttaminen tulee osoittaa. Loppukulutus voi teoriassa olla vuonna 2025 yhtä suuri tai jopa suurempi kuin laskettu keskiarvo. Säästöt voivat muodostua toimista, joilla nykyistä kulutusta vähennetään tai toimista, joiden seurauksena tuleva kulutus on alhaisempi verrattuna tilanteeseen ilman toimia. Jälkimmäisessä tilanteessa on kysymys laskennallisista säästöistä, joita voidaan saavuttaa esimerkiksi valitsemalla tavanomaista tasoa energiatehokkaampia laitteita.

Tavoitteen toteutumisen seurantaan hyväksytään ne toimenpiteet jotka on toteutettu tavoitteen laskentaa vastaavalla kaudella.

1.2 ENERGIATEHOKKUUSSOPIMUKSEN LÄHTÖKOHDAT JA PERUSTEET

Riihimäen kaupunki on allekirjoittanut kunta-alan energiatehokkuussopimuksen 26.10.2016 ja energiavirasto 12.11.2016. Riihimäen kaupunki oli mukana myös edeltävässä kuntien 2008-2016 energiansäästösopimuksessa. Sopimus edellyttää, että liittyjä laatii uuden tai päivittää vanhan toimintasuunnitelman viimeistään vuoden kuluessa liittymisestä. Toimintasuunnitelmassa esitetään toimet kaupungin energiankäytön tehostamiseksi.

Kaupungin energiatehokkuussopimuksen yhdyshenkilöksi on nimetty LVI-asiantuntija Hannu Sydänmäki. Tämä energiankäytön tehostamissuunnitelma on laadittu kaupunkikehityksen toimialueen toimesta.

Energiatehokkuussopimuksen edellyttämän toiminnan tehostamista ja seuranta varten on edellisellä sopimuskaudella perustettu kaupungin energiaryhmä. Energiaryhmä koostuu kaupungin eri hallinnonaloista ja siinä on mukana hallintokunnasta vähintään yksi vastuujäsen sekä mahdollinen varajäsen. Energiaryhmä vastaa sopimusmenettelyn toteutuksesta, seurannasta ja koulutuksesta. Energiaryhmä kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa, toimintasuunnitelmaa tarkastetaan vuosittain ja toteutumisesta ja tavoitteista raportoidaan toimialakohtaisissa osavuosisikatsauksissa.

Energiaryhmän kokoonpano

Kaupunkikehityksen toimialue

Tilakeskus

Hannu Mattila pj.
Hannu Sydänmäki siht.
Esko Stenberg
Outi Jääskeläinen

Kaupunkitekniikka

Arto Rämäkkö
Jari Airasmaa
Asko Paajanen
Aili Tuppurainen
Kimmo Männistö

Viranomaispalvelut

Salka Orivuori
Raimo Niemi

Kaupunkisuunnittelu

Anniina Korkeamäki

Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialue

Pasi Koistinen

Kulttuuri ja hyvinvointi

Arto Suoranta

Konserni- ja hallintopalvelut toimialue

Hannu Tuominen

Hankintapalvelut

Seija Alaräihä

Riihimäen Vesi

Tiina Oksanen

Riihimäen Kotikulma Oy

Kim Junell

1.3 ENERGIATEHOKKUUSSOPIMUKSEN JA TOIMINTASUUNNITELMAN KATTAVUUS

Tämä sopimus koskee Riihimäen kaupungin hallinnassa olevien rakennusten, myös asuinrakennusten, katu- ja ulkovalaistuksen, vesi- ja jätehuollon, katuverkon ja muiden yleisten alueiden käytön ja ylläpidon sekä liikenteen ja kuljetusten energiankäyttöä siltä osin, kuin nämä toiminnot eivät ole jonkun muun sopimuksen piirissä.

Myös kaupungin täysin omistamat yhtiöt kuuluvat myös tähän sopimukseen, mikäli ne eivät ole jonkin muun sopimuksen piirissä. Energiantuotanto on tämän suunnitelman ulkopuolella.

Kaupungin ulosvuokratut tilat kuuluvat suunnitelman piiriin, mikäli kaupunki maksaa energiankulutuksen ja hoitaa kulutusseurannan. Nk. kylmänä kaupungille vuokrattu tila kuuluu suunnitelmaan, jos erikseen maksetaan esim. sähköstä, eli tila, jonka kaupunki on vuokrannut itselleen ja maksaa siitä energiakulut itse, kuuluu sopimuksen piiriin.

Energiansäästö, joka on seurausta kaupungin toteuttamista toimenpiteistä, mutta ei koske kaupungin omaa toimintaa, voidaan laskea kunnan hyväksi, ellei säästö kuulu muun sopimusalan piiriin.

1.4 ENERGIATEHOKKUUSSOPIMUKSEN KOKONAISTAVOITE

Kaupungin allekirjoittaman energiatehokkuussopimuksen tavoitteena on seitsemän ja puolen (7,5) prosentin energiansäästö vuosina 2017- 2025. Kaupungin energiansäästön kokonaistavoite on 4110 MWh:n energiamäärä, joka pyritään saavuttamaan vuoden 2025 loppuun mennessä. Tavoite on laskettu kaupungin vuonna 2016 kuluttamasta energiamäärästä.

Säästötavoitteet jaoteltuina vuosittain

2020 (4%)	2025 (7,5%)
2190 MWh	4110 MWh

Energiansäästöillä tarkoitetaan säästötoimilla saavutettua ja energiayksiköissä ilmaistua vaikutusta. Energiansäästökäsi luetaan lisäksi myös ns. laskennallista säästöä, jolla tarkoitetaan sen tulevan kulutuksen estämistä tai alentamista, joka muutoin aiheutuisi ilman toimenpiteitä. Huomioitavaa on, että tavoitteen laskennassa käytettyjä tilastotietoja ei korjata rakenteellisten, ilmastollisten tai muun tekijän vaikutusten osalta.

Kaupunki on energiatehokkuussopimuksen myötä sitoutunut toimimaan esimerkillisesti energiatehokkuuden ja uusiutuvien energialähteiden käytön edistämiseksi, levittämään aktiivisesti tietoa tällaisesta toiminnasta ja sen tuloksista. Esimerkillisellä toiminnallaan kaupunki voi osaltaan vaikuttaa myös Suomen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen.

1.5 KAUPUNGIN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tässä kappaleessa on kuvattu kaupungin käytännön toimenpiteet energiatehokkuuden ja uusiutuvien energialähteiden edistämiseksi. Toimenpiteisiin sisällytetään myös viestintä. Lähtökohtana on, että energiatehokkuussopimuksen toimeenpano on selkeästi suunniteltu ja aikataulutettu.

Myös toimeenpanovastuut tulee suunnitelmassa määritellä tarkoituksenmukaisella tavalla. Tämän toimintasuunnitelman ensimmäisessä kappaleessa lueteltu energiaryhmä vastaa kunnan energiatehokkuussopimuksen sekä siihen liittyvän toimintasuunnitelman toteuttamisesta ja raportoinnista.

1.5.1 Energiansäästön toimintokohtaiset tavoitteet

Toiminto	Kulutus 2015 (GWh)	Säästötavoite 2025 (GWh)
Palvelurakennukset	31,24	2,34
Asuinrakennukset	6,83	0,51
Vesihuolto	3,83	0,29
Liikenne- ja huoltokalusto	2,03	0,15
Katu- ja ulkovalaistus	3,99	0,30
Yhteensä	47,92	3,59

1.6 RIIHIMÄEN KAUPUNGIN ESITYKSET TOIMINTASUUNNITELMAAN

Kaupungin sähköenergian hankinnassa pyritään valitsemaan sellainen toimittaja, jolta on mahdollisuus ostaa ympäristöystävällistä vihreää sähköä.

Kaupungin ympäristöpolitiikassa linjataan päämäärät ja toimenpiteet, joiden avulla kaupunki kehittyy kaupungin strategian mukaisesti pienimmän hiilijäljen kaupunkina.

1.6.1 HANKINNAT

Toimenpide 1

Julkisten hankintojen energiatehokkuusohjeet sisällytetään osaksi kaupungin hankintaohjeistusta ja hankintahenkilöstöä opastetaan niiden käyttöön.

Aikataulu: Vuosittainen
Vastuutaho: Hankinnasta vastaava hallintokunta

Toimenpide 2

RHL-Data Oy:n hankinnat –yksikkö auttaa hallintokuntia tarvittaessa/pyydettyä huomioimaan energiatehokkuuteen liittyviä asioita tarjouspyynnöissä.

Aikataulu: Vuosittainen
Vastuutaho: Hankinnasta vastaava hallintokunta

Toimenpide 3

Hankinnoilla saavutetut energiasäästöt raportoidaan vuosittain ympäristöraportissa.

Aikataulu: Vuosittainen
Vastuutaho: Hankinnasta vastaava hallintokunta

1.6.2 KAUPUNKISUUNNITTELU

Kaavoitus

Toimenpide 1

Kaavoituksella edistetään täydennysrakentamista ja kaupunkirakenteen tiivistämistä

Aikataulu: Jatkuva
Vastuutaho: Kaavoitus

Toimenpide 2

Kaavoitus tukee yksityisautoilun tarpeen vähentämistä ja edistää liikkumismuotoina jalankulkua, pyöräilyä ja joukkoliikennettä.

Aikataulu: Jatkuva
Vastuutaho: Kaavoitus

Toimenpide 3

Asemakaava-alueen ulkopuolista rakentamista ohjataan suunnittelutarveratkaisuin.

Aikataulu: Jatkuva
Vastuutaho: Kaavoitus

1.6.3 KAUPUNKITEKNIikka

Toimenpide 1

Katu- ja liikenneverkon suunnittelussa huomioidaan energiatehokkaat ratkaisut.

Aikataulu: Jatkuva
Vastuutaho: Katu- ja puistoyksikkö

Toimenpide 2

Keskustan liikennesuunnitelman tarkistaminen.

Aikataulu: 2017
Vastuutaho: Katu- ja puistoyksikkö

Toimenpide 3

Lisätään liikenteen sujuvuutta rakentamalla uusia kiertoliittymiä.

Aikataulu: Jatkuva
Vastuutaho: Katu- ja puistoyksikkö

Toimenpide 4

Edistetään kevyen liikenteen käyttöä rakentamalla vuosittain lisää pyöräteitä.

Aikataulu: Jatkuva
Vastuutaho: Katu- ja puistoyksikkö

Toimenpide 5

Joukkoliikenteen kulkutapaosuutta pyritään kasvattamaan aikataulu- ja reittisuunnittelulla, lippu-uudistuksilla sekä markkinoinnilla. Samalla pyritään vähentämään tarvetta erilliskuljetuksille lakisääteisissä kuljetuksissa.

Aikataulu: Jatkuva
Vastuutaho: Katu- ja puistoyksikkö

Toimenpide 6

Tulevissa joukkoliikenteen hankinnoissa vaaditaan energiatehokasta kalustoa sekä uusiutuvan energian käyttöä. Vaihtoehtoisia käyttöenergiaa, kuten sähköä tai uusiutuvaa polttoainetta käyttävän kaluston hankintamahdollisuuksia selvitetään.

Aikataulu: Jatkuva
Vastuutaho: Katu- ja puistoyksikkö

Toimenpide 7

Ennakoivan ajon ja taloudellisen ajotavan koulutusta kuljettajille.

Aikataulu: Sopimuskaudella

Vastuutaho: Katu- ja puistoyksikkö

Toimenpide 8

Elohopealamppu- valaisimien uusiminen energiatehokkaammiksi led- valaisimiksi.

Aikataulu: 2021

Vastuutaho: Katu- ja puistoyksikkö

1.6.4 TILAKESKUS

Toimenpide 1

Lisätään uudet ja peruskorjatut kohteet EnerKey -kulutusseurantajärjestelmään.

Aikataulu: Jatkuva

Vastuutaho: Tilakeskus

Toimenpide 2

Tiedotetaan kiinteistöjen käyttäjiä energian kulutuksen muutoksista EnerKey -kulutusseurannan raportteja hyödyntämällä.

Aikataulu: Jatkuva

Vastuutaho: Tilakeskus

Toimenpide 3

Selvitetään uusiutuvien energialähteiden investointimahdollisuudet energiakatselmusten pohjalta, kuten lämpöpumppujen hyödyntäminen ja aurinkoenergia.

Aikataulu: Jatkuva

Vastuutaho: Tilakeskus

Toimenpide 4

Suunnittelussa ja suunnittelun ohjauksessa käydään kohdekohtaisesti läpi energiatehokkuuteen vaikuttavat suunnitteluratkaisut.

Aikataulu: Jatkuva/Projektikohtainen

Vastuutaho: Tilakeskus

Toimenpide 5

Selvitetään erilaisten/vaihtoehtoisten suunnitteluratkaisuiden energian säästön vaikutukset ja selvitetään investoinnin takaisinmaksuaika.

Aikataulu: Jatkuva/Projektikohtainen

Vastuutaho: Tilakeskus

Toimenpide 6

Seurataan kehitystä ja tutkitaan erilaisia ratkaisumalleja energiatehokkaampien ratkaisujen saavuttamiseksi.

Aikataulu: Jatkuva

Vastuutaho: Tilakeskus

Toimenpide 7

Järjestetään kiinteistöjen ylläpito- ja huoltohenkilöstölle energiaseurantaan ja laitteistojen tehokkaaseen käyttöön suunnattu koulutus

Aikataulu: 2017-2018

Vastuutaho: Tilakeskus

Toimenpide 8

Kiinteistöjen sisä- ja ulkovalaistuksen muuttaminen energiatehokkaammaksi LED-valaistukseksi.

Aikataulu: Jatkuva

Vastuutaho: Tilakeskus

Toimenpide 9

Toimitilaohjelman mukainen tilojen käytön tehostaminen toimintoja keskittämällä, ja luopumalla ylimääräisistä kiinteistöistä .

Aikataulu: Jatkuva

Vastuutaho: Tilakeskus

1.6.5 KULTTUURI ja HYVINVOINTI

Toimenpide 1

Ulkoilureittien valaistuksen uusiminen energiatehokkaammiksi sekä valaistuksen päälläolon säätö oikea-aikaiseksi.

Aikataulu: 2017-2018

Vastuutaho: Liikuntayksikkö

Toimenpide 2

Hankitaan uusi reunajyrsin ja jääkone joilla on saadaan jään pintaa ohennettua ja täten kylmän tarvetta pienennettyä.

Aikataulu: 2017

Vastuutaho: Liikuntayksikkö

Toimenpide 3

Henkilökunnan koulutuksella pyritään parantamaan liikuntapaikkojen energiatehokkuutta

Aikataulu: 2017-2018

Vastuutaho: Liikuntayksikkö

Toimenpide 4

Huomioidaan energiankäytön tehostamiseen liittyvät toimenpiteet päivittäisessä toiminnassa esim. sammuttamalla valot ja kaikki energiaa vievät laitteet, kun niitä ei käytetä tai tarvita. Hankinnoissa otetaan huomioon vähän energiaa vievät laitteet. Liiketunnistimilla varustettuja valaisimia lisätään.

Aikataulu: 2017 -

Vastuutaho: Hallintoyksikkö, Nuorisoyksikkö, Lasi- ja kaupungin museo, Taidemuseo sekä Liikuntayksikkö.

Toimenpide 5

Huomioidaan Liikuntayksiköiden tyhjien-/varastotilojen lämmöntarkkailu. Ei lämmitetä ylimääräisesti vähän käytössä olevia tiloja.

aikataulu: 2017 –

Vastuutaho: Liikuntayksikkö

Toimenpide 6

Maauimalan varastojen ja pukuhuoneiden lämpötilasäädöt maauimalan käyttöajankohdan ulkopuolella oikeiksi.

Aikataulu: 2017 –

Vastuutaho: Liikuntayksikkö

1.6.6 VARHAISKASVATUS / OPETUS- JA NUORISOPALVELUT

Toimenpide 1

Ylläpidetään nykytilanteen mukaista Vihreä lippu toimintaa. sekä kehitetään opetussuunnitelman mukaista, kestävästä kehitystä tukevaa toimintaa koulujen arjessa

Aikataulu: Jatkuva

Vastuutaho: Koulut

Toimenpide 2

Ympäristökasvatus, ilmastonmuutos ja energia-asiat sisältyvät opetussuunnitelmiin ja ovat osa koulujen ja päiväkotien oppisisältöä.

Aikataulu: Jatkuva

Vastuutaho: Koulut / päiväkodit

1.6.7 YMPÄRISTÖNSUOJELUN JA RAKENNUSVALVONNAN PALVELUALUE

Toimenpide 1

Ympäristöjärjestelmän koordinoiminen

Koordinoidaan Riihimäen kaupungin ympäristöjärjestelmätyötä ja kaupungin ympäristöpolitiikan ja päämäärien päivittämistä. Kootaan vuosittain raportti ympäristöpolitiikan toteuttamisesta osana tilinpäätöstä, ja tiiviimpi kuntalaisversio.

Aikataulu: Jatkuva

Vastuutaho: ympäristönsuojeluyksikkö

Toimenpide 2

Kaupungin henkilöstöä neuvotaan ja ohjataan energiatehokkaiisiin toimintatapoihin. Järjestetään energiatehokkuuteen liittyvää koulutusta ja ylläpidetään energian, veden ja paperin tehokasta käyttöä koskevaa ohjeistusta.

Aikataulu: Jatkuva

Vastuutaho: Energiaryhmä

Toimenpide 3

Viestintä

Ekokaari-lehden, verkkosivujen, sähköisten uutiskirjeiden, sosiaalisen median ja sidosryhmätyöskentelyn avulla jaetaan tietoa ekologisesta elämäntavasta, mm. energiatehokkuudesta ja ilmastonmuutoksesta, ja ohjataan kaupunkilaisia energiatehokkaiisiin toimintatapoihin ja miten kaupunkilaiset voivat itse vähentää omia kasvihuonekaasupäästöjään.

Aikataulu: Jatkuva

Vastuutaho: ympäristönsuojeluyksikkö

Toimenpide 4

Kuntien ilmastonsuojelukampanja

Osallistutaan kuntien ilmastonsuojelukampanjaan. Riihimäen alueen kasvihuonekaasupäästöt lasketaan (esim. Kasvener -ohjelmalla). Toteutetaan Riihimäen CO₂-päästöjen viikkoseuranta verkkosivuilla.

Aikataulu: Jatkuva

Vastuutaho: ympäristönsuojeluyksikkö

Toimenpide 5

Ympäristöpolitiikan päivittäminen

Päivitetään ympäristöpolitiikka, jossa linjataan koko kaupungin toimintaan liittyvät ympäristöpäämäärät ja toimenpiteet vastuineen.

Aikataulu: 2018

Vastuutaho: ympäristönsuojeluyksikkö

Toimenpide 6

Resurssiviisauden tiekartta

Laaditaan ja toimeenpannaan Riihimäelle yhteistyössä sidosryhmien kanssa resurssiviisauden tiekartta, jonka avulla saavutetaan resurssiviisauden tavoitteet vuoteen 2050 mennessä: ei kasvihuonekaasupäästöjä, ei jätettä, ei ylikulutusta.

Aikataulu: 2018 –

Vastuutaho: ympäristönsuojeluyksikkö

Toimenpide 7

Ympäristölupapäätöksissä kiinnitetään huomiota energiatehokkuutta koskeviin määräyksiin

Aikataulu: Jatkuva

Vastuutaho: ympäristönsuojeluyksikkö

Toimenpide 8

Verkostoituminen muiden edelläkävijäkuntien kanssa

Valmistellaan Riihimäen hakeutumista mukaan edelläkävijäkuntien verkostoon (FISU ja Circwaste).

Aikataulu: 2017-2019

Vastuutaho: ympäristönsuojeluyksikkö

Toimenpide 9

Kartoitetaan yritykset, jotka haluavat profiloitua ilmastonmuutoksen torjumisessa ja kestävien energiaratkaisujen tuotannossa.

Aikataulu: 2018-2020

Vastuutaho: Riihimäen tilat ja kehitys oy, ympäristönsuojeluyksikkö

Toimenpide 10

Kannustetaan pieniä ja keskisuuria yrityksiä ympäristöjärjestelmän käyttöönottoon ja kehittämään omaa ympäristöosaamistaan

Aikataulu: jatkuva

Vastuutaho: Ympäristönsuojeluyksikkö

Toimenpide 11

Lisätään vuorovaikutusta ilmastonmuutoksen kannalta tärkeimpien yritysten ja sidosryhmien (mm. oppilaitokset kuten SYKLI ja HAMK) kanssa.

Aikataulu: jatkuva

Vastuutaho: Ympäristönsuojeluyksikkö

Toimenpide 12

Energiantuottajia kannustetaan uusiutuvan energian käytön lisäämiseen alueen tuotantolaitoksissa.

Aikataulu: jatkuva

Vastuutaho: Ympäristönsuojeluyksikkö

Toimenpide 13

Edistetään pienimuotoista, päästötöntä energiantuotantoa (esim. tuulivoima, aurinkosähkö ja -lämpö, lämpöpumput, maalämpö).

Aikataulu: jatkuva

Vastuutaho: rakennusvalvontayksikkö, ympäristönsuojeluyksikkö

Toimenpide 14

Osallistutaan Ekohankintaverkoston toimintaan.

Aikataulu: jatkuva

Vastuutaho: kaikki hallintokunnat, ympäristönsuojeluyksikkö, RHL-data

Toimenpide 15

Rakennuslupahakemuksiin liitettävien energiaselvitysten avulla valvotaan rakentamismääräysten energiataloutta koskevien määräysten täyttymistä.

Aikataulu: Jatkuva

Vastuutaho: rakennusvalvontayksikkö

Toimenpide 16

Pientalorakentajia neuvotaan lämmitysjärjestelmien valintaan ja energiatehokkaaseen rakentamiseen liittyvissä asioissa.

Aikataulu: Jatkuva

Vastuutaho: rakennusvalvontayksikkö

Toimenpide 17

Siirrytään kokonaisuudessaan sähköiseen lupien hakumenettelyyn, sähköiseen tarkastusten suorittamiseen sekä sähköiseen asiakirjojen arkistointiin.

Aikataulu: Lupien ja tarkastusten osalta v. 2018, arkistoinnin osalta v. 2020

Vastuutaho: rakennusvalvontayksikkö

1.6.8 RIIHIMÄEN VESI

Toimenpide 1

Saneerataan vuosittain vesi- ja viemärijohtoja vuotovesien vähentämiseksi.

Aikataulu: Jatkuva

Vastuutaho: Riihimäen Vesi

Toimenpide 2

Tehostetaan sadevesien erottamista jätevesiverkostosta.

Aikataulu: Jatkuva

Vastuutaho: Riihimäen Vesi

Toimenpide 3

Pumppauksia suunniteltaessa otetaan huomioon pumppausjärjestelmien energiatehokkuus.

Aikataulu: Jatkuva

Vastuutaho: Riihimäen Vesi

Toimenpide 4

Selvitetään biokaasun tuottamisen ja hyötykäytön vaihtoehdot ja mahdollisuudet mm. energiataloudellisesti. Selvityksen perusteella toteutetaan mahdolliset toimenpiteet

Aikataulu: 2018-2021

Vastuutaho: Riihimäen Vesi

1.6.9 RIIHIMÄEN KOTIKULMA OY

Toimenpide 1

Peltosaaren alueen kerrostalojen peruskorjauksen yhteydessä toteutetaan energian käyttöä vähentäviä muutoksia rakennuksissa.

Aikataulu: jatkuva

Vastuutaho: Riihimäen Kotikulma Oy

Toimenpide 2

Sovitetaan Peltosaaren alueen kerrostalojen käyttö yhdenmukaiseksi energiantuotannon kanssa siirtymällä edullisemman energian käyttöön mahdollisuuksien mukaan.

Aikataulu: jatkuu

Vastuutaho: Riihimäen Kotikulma Oy

Toimenpide 3

Yhtiön kaikissa rakennuksissa sovelletaan toimenpiteitä 1 ja 2

Aikataulu: jatkuva

vastuutaho: Riihimäen Kotikulma Oy

Toimenpide 4

Hankintatoimissaan yhtiö painottaa energiasäästö tavoitteidensa toteuttamista ja keskittää hankintansa energiaa säästäviin koneisiin ja laitteisiin

Aikataulu: Jatkuva

Vastuutaho: Riihimäen Kotikulma Oy

Toimenpide 5

Yhtiön asuinrakennuksiin tehdään tuottotarkastukset

Aikataulu: jatkuva

Vastuutaho: Riihimäen Kotikulma Oy

Toimenpide 6

Yhtiön asuinrakennuksien energiakatselmukset päivitetään

Aikataulu: 2020-2025

Vastuutaho: Riihimäen Kotikulma Oy

Toimenpide 7

Yhtiön kiinteistöjen ylläpitostrategiassa päivitetään talokohtaiset energiansäästötoimenpiteet ja tavoitteet

Aikataulu: 2018

Vastuutaho: Kotikulman Kiinteistöpalvelut Oy/ huoltomestari

Toimenpide 8

Riihimäen Kotikulman asukkaille suunnitellaan asumisajokortti, jonka tarkoituksena on lisätä asukkaiden energiatietoisuutta, luoda ja kehittää asumisen tarpeita.

Aikataulu: 2018

Vastuutaho: Riihimäen Kotikulma Oy

Toimenpide 9

Yhtiön asuinrakennuksien yhteistiloihin vaihdetaan led valaisimet

Aikataulu: jatkuva

Vastuutaho: Riihimäen Kotikulma Oy

Toimenpide 10

Yhtiön LVIS- järjestelmien perussäädöt toteutetaan ja tarvittaessa uusitaan energiatehokkaampiin järjestelmiin, sekä huoltotoimenpiteet järjestelmissä päivitetään

Aikataulu: jatkuva

Vastuutaho: Riihimäen Kotikulma Oy

Toimenpide 11

Kiinteistöohjelman kehittäminen kiinteistöjen tarpeisiin, energiaseuranta ja toteutuminen.

Aikataulu: jatkuva

Vastuutaho: Kotikulman Kiinteistöpalvelut Oy/ huoltomestari

Toimenpide 12

Kotikulman Kiinteistöpalvelut Oy siirtyy autokannassaan sähkö tai kaasuautoihin

Aikataulu: 2017

Vastuutaho: Kotikulman Kiinteistöpalvelut Oy

Toimenpide 13

Kotikulman Kiinteistöpalvelut Oy:n henkilöstön energiatehokkuuskoulutusta lisätään.

Aikataulu: jatkuva

Vastuutaho: Kotikulman Kiinteistöpalvelut Oy

Toimenpide 14

Riihimäen Kotikulma Oy ja Kotikulman Kiinteistöpalvelut Oy pyrkii sähköiseen laskutukseen ja vähentämään paperin kulutusta.

Aikataulu: jatkuva

Vastuutaho: Riihimäen Kotikulma Oy

Toimenpide 15

Yhtiön rakennuksissa tyhjinä olevien huoneistojen lämpötilat säädetään ylläpitolämpötilaan

Aikataulu: jatkuva

Vastuutaho: Kotikulman Kiinteistöpalvelut Oy

Toimenpide 16

Yhtiön peruskorjaussuunnittelu, toteutus ja valvonta suoritetaan energiatehokkaasti, tarkoituksenmukaisesti ja kustannustehokkaasti.

Aikataulu: jatkuva

Vastuutaho: Riihimäen Kotikulma Oy

Toimenpide 17

Yhtiö seuraa energia-asioiden yleistä kehittymistä ja osallistuu aktiivisesti ja toiminta suunnitelmaa jatkuvasti kehittämällä kaupungin energiaryhmän työskentelyyn.

Aikataulu: jatkuva

Vastuutaho: Riihimäen Kotikulma

1.7 ENERGIATEHOKKUUDEN RAPORTOINTI

Kaupunki raportoi vuosittain huhtikuun loppuun mennessä edellisen vuoden energiankäytöstä, sopimuksen mukaisista toimenpiteistä sekä asetettujen tavoitteiden toteutumisesta Motiva Oy:lle sen ohjeiden mukaisesti. Kaupungin osalta raportoinnin suorittaa sopimuksen yhdyshenkilöLVI-asiantuntija Hannu Sydänmäki.

Toimintokohtaiset energiayhdyshenkilöt raportoivat energiaryhmän jäsenille kaupungin vuosiraportoinnin määräämässä aikataulussa. Toimialojen edustajat sisällyttävät toimialansa osavuosikatsauksiin myös energiatehokkuuden ja kulutusseurannan raportoinnin. Raportoinnin yhteydessä seurataan myös budjetin toteutumista ja laaditaan budjetit seuraavalle toimintavuodelle esimerkiksi hallintokunnittain.

1.8 LIITTEET

1. KETS liittymissopimus

Toimenpide 15

Yhtiön rakennuksissa tyhjinä olevien huoneistojen lämpötilat säädetään ylläpitolämpötilaan

Aikataulu: jatkuva

Vastuutaho: Kotikulman Kiinteistöpalvelut Oy

Toimenpide 16

Yhtiön peruskorjaussuunnittelu, toteutus ja valvonta suoritetaan energiatehokkaasti, tarkoituksenmukaisesti ja kustannustehokkaasti.

Aikataulu: jatkuva

Vastuutaho: Riihimäen Kotikulma Oy

Toimenpide 17

Yhtiö seuraa energia-asioiden yleistä kehittymistä ja osallistuu aktiivisesti ja toiminta suunnitelmaa jatkuvasti kehittäen kaupungin energiaryhmän työskentelyyn.

Aikataulu: jatkuva

Vastuutaho: Riihimäen Kotikulma

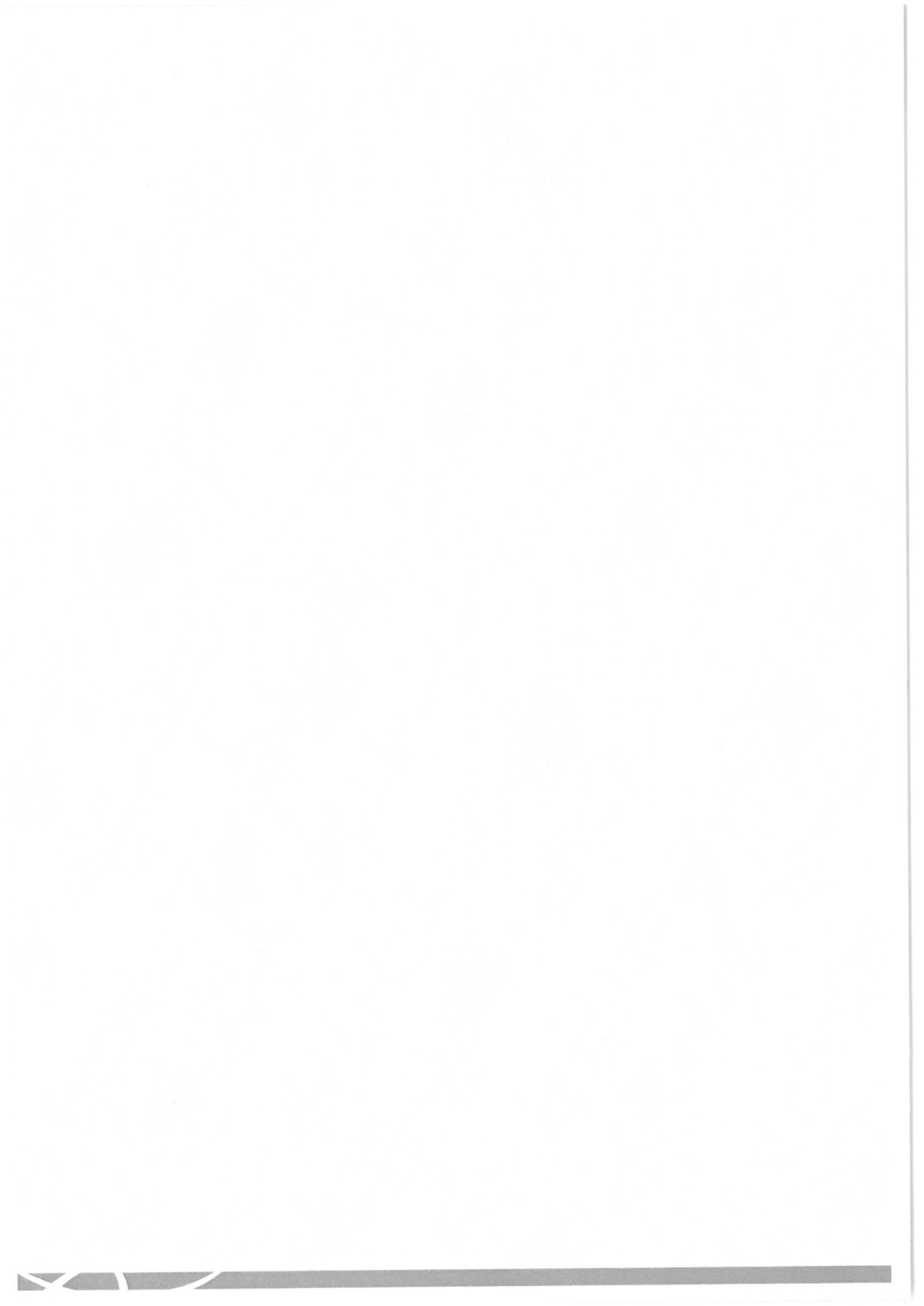
1.7 ENERGIATEHOKKUUDEN RAPORTOINTI

Kaupunki raportoi vuosittain huhtikuun loppuun mennessä edellisen vuoden energiankäytöstä, sopimuksen mukaisista toimenpiteistä sekä asetettujen tavoitteiden toteutumisesta Motiva Oy:lle sen ohjeiden mukaisesti. Kaupungin osalta raportoinnin suorittaa sopimuksen yhdyshenkilöLVI-asiantuntija Hannu Sydänmäki.

Toimintokohtaiset energiayhdyshenkilöt raportoivat energiaryhmän jäsenille kaupungin vuosiraportoinnin määräämässä aikataulussa. Toimialojen edustajat sisällyttävät toimialansa osavuosikatsauksiin myös energiatehokkuuden ja kulutusseurannan raportoinnin. Raportoinnin yhteydessä seurataan myös budjetin toteutumista ja laaditaan budjetit seuraavalle toimintavuodelle esimerkiksi hallintokunnittain.

1.8 LIITTEET

1. KETS liittymissopimus

2033/871/2016

**ENERGIATEHOKKUUS-
SOPIMUKSET**

Riihimäen kaupunki

energiatehokkuussopimus

Liittyjä

Tämän sopimuksen kiinteänä osana ovat liittymistiedot sekä työ- ja elinkeinoministeriön, Energiaviraston ja Kuntaliiton allekirjoittama Kunta-alan energiatehokkuussopimus.

Liittyjä liitetään Kunta-alan energiatehokkuussopimukseen, kun tämä sopimus on allekirjoitettu liitteenä olevan Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen mukaisesti (kohta 5.3).

Sopimuksen kohteena oleva energiankäyttö, tavoitteet ja toimeenpano

Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi Liittyjä:

- liittää sopimukseen hallinnassaan olevan energiankäytön, siten, kun se on määritelty liitteenä olevan sopimuksen kohdassa 4
- asettaa liitteenä olevan sopimuksen kohdassa 5.4 määritellyllä tavalla energiansäästötavoitteen vuosille 2020 ja 2025, joiden toteutumista seurataan kohdassa 5.5 kuvatulla tavalla
- sitoutuu omalta osaltaan liitteenä olevan sopimuksen toimeenpanoon sen kohdan 6 mukaisesti.

Sopimuksen kesto, sopimuksesta irtisanoutuminen tai erottaminen ja sen mahdolliset seuraamukset sekä sopimuksesta irtautuminen

Tämä sopimus on voimassa 31.12.2025 saakka, ellei liitteenä olevan Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen irtisanomista, liittymisen irtisanoutumista (kohta 11.1), liittymisen erottamista (kohta 11.2) tai liittymisen sopimuksesta irtautumista (kohta 11.3) koskevista syistä muuta seuraa.

Muut ehdot

Kunta-alan energiatehokkuussopimukseen liittyjä pyrkii sopimuksen kohdan 12 mukaisesti omalta osaltaan toimimaan siten, että sopimuksen mukaiset toimenpiteet ja tavoitteet toteutuvat.

Tämä sopimus on oikeudelliselta luonteeltaan tavoiteohjelman kaltainen, eikä sen velvoitteiden laiminlyönti aiheuta liittyjälle muita mahdollisia seuraamuksia kuin on Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen kohdassa 11 valtion tuista mainittu.

Tätä sopimusta on laadittu kaksi samanlaista kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Paikka ja aika

Riihimäki, 26.10.2016

Paikka ja aika

Helsinki, 12.11.2016

Riihimäen kaupunki

Energiavirasto

Jussi Savola
Nimen selvennys

Simo Nurmi
Nimen selvennys

Hallintojohtaja
Tehtävänimike

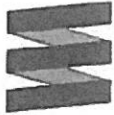
Ylijohtaja
Tehtävänimike

Hannu Luominen
Nimen selvennys

Pia Outinen
Nimen selvennys

Kaupunginlakimies
Tehtävänimike

Yli-insinööri
Tehtävänimike

Energiatehokkuussopimuksen liittymistiedot

1 Yhteyshenkilöt ja yhteystiedot

Energiatehokkuussopimuksen vastuuhenkilö		Energiatehokkuussopimuksen yhdyshenkilö	
Nimi	Hannu Mattila	Nimi	Hannu Sydänmäki
Organisaatio	Tekniikan ja ympäristön toimiala	Organisaatio	Tekniikan ja ympäristön toimiala
Tehtävänimike	Rakennuspäällikkö	Tehtävänimike	LVI-asiantuntija
Postiosoite	V.O.Mäkisenkatu 2	Postiosoite	V.O.Mäkisenkatu 2
Postinumero	11120	Postinumero	11120
Postitoimipaikka	Riihimäki	Postitoimipaikka	Riihimäki
Puhelin	019 758 4872	Puhelin	019 758 4891
Matkapuhelin	040 330 4872	Matkapuhelin	050 449 7902
Sähköposti	hannu.mattila@riihimaki.fi	Sähköposti	hannu.sydanmaki@riihimaki.fi

Halutessa voidaan nimetä erikseen raportointivastuuhenkilö/-henkilöt raportointiyksiköittäin¹, jolle osoitetaan ko. tietoja koskevat mahdolliset kysymykset. Lisäksi on vastaavasti mahdollista nimetä liittymisen rakennuskannan energiankulutuksen seurantatietojen vastuuhenkilö. Näistä sovitaan liittymisvaiheessa.

2 Sopimukseen liitettävä energiankäyttö² vuodelta 2015

2.1 Liittymisen palvelurakennusten energiankäyttö

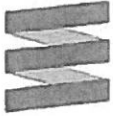
Liittymisen palvelurakennuksia ovat kaikki muut paitsi asuinrakennukset ja ne rakennukset, joiden energiankäyttö ja laajuustiedot on ilmoitettu liittymistietojen kohdassa 2.4

Lämpö	17635	MWh
Sähkö	11622	MWh
Polttoaineet ³	1042	MWh
Yhteensä	30299	MWh
Rakennustilavuus	543674	m ³
Pinta-ala	110623	m ²

¹ Omia raportointiyksiköitä, voivat olla kunnan oman toiminnan lisäksi esimerkiksi kaikki sen tähän sopimukseen liitettävät kuntapalveluja tuottavat yhtiöt tai liikelaitokset, jotka on ilmoitettu kohdassa 2.4.

² Sopimuksen kohderyhmä ja sopimukseen liitettävä energiankäyttö on kuvattu Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen kohdassa 4. Laskennassa käytetään viimeisimmän käytettävissä olevan kalenterivuoden tietoja.

³ Esimerkiksi öljy, maakaasu, hake, halot, turve, pelletit (polttoaineilla tuotettu lämpö ei sisälly kohtaan "Lämpö"). Polttoaineiden muuntokertoimina käytetään Tilastokeskuksen julkaisemia tehollisia lämpöarvoja (vuoden 2014 julkaisu: http://pxweb2.stat.fi/sahkoiset_julkaisut/energia2014/html/suom0018.htm).

2.2 Liittyjän asuinrakennusten energiankäyttö

Liittyjän osittain tai kokonaan omistamien vuokra-asuntoyhtiöiden ja asumisoikeusyhtiöiden määrä:

Osittain omistamat vuokra-asuntoyhtiöt ja asumisoikeusyhtiöt	lkm yhteensä
Kokonaan omistamat vuokra-asuntoyhtiöt ja asumisoikeusyhtiöt	lkm yhteensä

Liittyjä liittyy asuinrakennusten energiankäytön Kunta-alan energiatehokkuussopimukseen, kun asuntojen⁴ lukumäärä on yhteensä alle 500.⁵

Liittyjän asuntojen lukumäärä on alle 500 ja niiden energiankäyttö ja laajuustiedot ilmoitetaan alla

Asuntoja⁴ yhteensä alle 500 – asuinrakennusten energiankäyttö ja laajuustiedot:

Lämpö	MWh
Sähkö	MWh
Polttoaineet ³	MWh
Yhteensä	MWh
Rakennustilavuus	m ³
Pinta-ala	m ²

Liittyjän asuntojen⁴ lukumäärä on alle 500, mutta energiankäyttö sisältyy kohdan 2.1 energiankäyttöön

Liittyjän asuntojen⁴ lukumäärä on yli 500 ja energiankäyttö ja laajuustiedot ilmoitetaan kohdassa 4.1⁶

Liittyjällä ei ole asuntoja⁴

2.3 Kunnan muu energiankäyttö⁷

Lämpö	206	MWh
Sähkö	7860	MWh
Polttoaineet ³	2032	MWh
Yhteensä	10098	MWh

Kunnan muu energiankäyttö edellä sisältää:

Katu- ja muu ulkovalaistus	☒	
Joukkoliikenne	☐	
Omat kuljetukset	☒	
Työkoneet	☒	
Vesihuolto	☒	Vesihuollon ja jätehuollon energiankäyttö sisältyy tähän kohtaan, jos se ei sisälly kuntapalveluja tuottavien yhtiöiden tai liikelaitosten energiankäyttöön kohdassa 2.4, eikä sitä ei ole liitetty Elinkeinoelämän tai Kiinteistöalan energiatehokkuussopimuksiin.
Jätehuolto	☐	
Energiantuotanto, siirto ja jakelu	☐	Voidaan liittää Kunta-alan energiatehokkuussopimukseen silloin, kun energiankäyttö ja toiminta on pienimuotoista.
Muu	☐	Mikä: muu, esimerkiksi vanhusten huolto, lastenleikkipaikat, kierrätyskeskus ja vaikka karuselli

⁴ Liittyjän vuokra-asunnot ja liittyjän osittain tai kokonaan omistamien vuokra-asuntoyhtiöiden ja asumisoikeusyhtiöiden asunnot

⁵ Liittyjä voi halutessaan liittää myös yhteensä alle 500 asunnon energiankäytön Kiinteistöalan energiatehokkuussopimuksen vuokra-asuntoyhteisöjä koskevaan toimenpideohjelmaan (VAETS).

⁶ Jos asuntojen lukumäärä yhteensä on yli 500, asuinrakennusten energiankäyttö liitetään Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen kohdan 4.2.2 mukaisesti ensisijaisesti Kiinteistöalan energiatehokkuussopimuksen vuokra-asuntoyhteisöjä koskevaan toimenpideohjelmaan (VAETS).

⁷ Muulla energiankäytöllä tarkoitetaan tässä katu- ja muun ulkovalaistuksen, vesihuollon (sisältää sekä käyttö- että jäteveden), jätehuollon, joukkoliikenteen sekä omien kuljetusten ja työkoneiden tai muuta energiankäyttöä siltä osin kun siihen liittyvät energiatehokkuustoimet ovat liittyjän päättävällä. Luotettavien seurantatietojen puuttuessa tulee muun kulutuksen määrästä esittää arvio.

2.4 Kuntapalveluja⁸ tuottavien yhtiöiden tai liikelaitosten energiankäyttö

Kuntapalveluja tuottavat yhtiöt tai liikelaitokset liitetään tähän Kunta-alan energiatehokkuussopimukseen silloin, kun ne eivät ole liittyneet tai liity Elinkeinoelämän tai Kiinteistöalan energiatehokkuussopimukseen (liittymistiedot kohta 4).

Usean sopimuskunnan omistuksessa olevat yhtiöt tai liikelaitokset ja niiden energiakäyttö liitetään vain yhteen sopimukseen. Liittyjä arvioi sopimukseen liittyessään useamman sopimuskunnan omistuksessa olevien toimintojen liittämisen tapauskohtaisesti.

Liittyjä huolehtii, että energiankäyttö liitetään ainoastaan yhteen energiatehokkuussopimukseen.

Kuntapalveluja tuottavien yhtiöiden tai liikelaitosten energiankäyttö yhteensä⁹:

Lämpö	MWh
Sähkö	MWh
Polttoaineet ³	MWh
Yhteensä	MWh
Rakennustilavuus	m ³
Pinta-ala	m ²

Kuntapalveluja tuottavien yhtiöiden tai liikelaitosten energiankäyttö sisältää:

Vesihuolto	☐	Satamat	☐
Jätehuolto	☐	Ruokapalvelut	☐
Joukkoliikenne	☐	Työterveys	☐
Muu(t)	☐	Mikä(mitkä):	fsjk dklöfdjsfs sdfjkasdjksdaf jkl sdf jkl kjoo ouo ouper roueruo

3 Ohjeelliset energiansäästötavoitteet vuosille 2020 ja 2025

Liittyjä asettaa ohjeellisen määrällisen energiansäästötavoitteen (MWh) kaudelle 2017–2025¹⁰.

Jos Liittyjä on ollut mukana energiatehokkuussopimuksessa kaudella 2008–2016, ja haluaa hyödyntää vuosina 2014–2016 toteuttamiaan energiatehokkuussopimusten seurantajärjestelmään raportoitujen toimenpiteiden säästöjä, Liittyjä voi vaihtoehtoisesti asettaa määrällisen energiansäästötavoitteen (MWh) kaudelle 2014–2025¹¹.

Liittyjä asettaa alla tavoitteen sopimuskaudelle 2017–2025

Liittyjä asettaa alla tavoitteen kaudelle 2014–2025

Ohjeellinen määrällinen energiansäästötavoite (MWh) vuosille 2020 ja 2025 lasketaan seuraavaan taulukkoon sen ensimmäiselle riville lasketusta Liittyjän energiankäytöstä yhteensä.

Energiankäyttö yhteensä	*	54755	MWh			Yhteensä ¹² 2.1 + 2.2 ^{13,17} + 2.3 + 2.4
Energiansäästön välitavoite (2020)	2190	3290	MWh	4	%	Tavoite vähintään 4 % ¹⁴
Energiansäästön kokonaistavoite (2025)		4110	MWh	7,5	%	Tavoite vähintään 7,5 % ¹⁵

**) korjattu 8.11.2016 po*

⁸ Kuntapalveluilla tarkoitetaan tässä esim. jäte- ja vesihuoltoyhtiöitä, satamia, ruokapalveluja, työterveyttä tms.

⁹ Sisältää tähän sopimukseen liitettävien kuntapalveluja tuottavien yhtiöiden tai liikelaitosten energiankäytön.

¹⁰ Liittyjä asettaa vähintään 7,5 prosentin ohjeellisen energiansäästötavoitteen kaudelle 2017–2025 ja välitavoitteen 4 prosenttia vuodelle 2020. Liittyjän sopimukseen liitetyn energiankäytön ei edellytetä tavoitevuosina 2020 ja 2025 olevan lähtötilannetta alhaisempi.

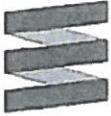
¹¹ Liittyjä asettaa vähintään 10,5 prosentin ohjeellisen energiansäästötavoitteen kaudelle 2014–2025 ja välitavoitteen 7 prosenttia vuodelle 2020. Liittyjän sopimukseen liitetyn energiankäytön ei edellytetä tavoitevuosina 2020 ja 2025 olevan lähtötilannetta alhaisempi.

¹² Viittaukset koskevat energiankäyttötietoja Liittymistietojen kohdassa 2.

¹³ Jos Liittymistietojen kohdassa 2.2 ilmoitettu energiankäyttö liitetään kiinteistöalan vuokra-asuntoyhteisöjä koskevaan toimenpideohjelmaan (VAETS), ei ko. energiankäyttöä sisällytetä tämän tavoitteen laskentaan.

¹⁴ Huom! Tämä tavoite on vähintään 7 prosenttia, mikäli liittyjä asettaa tavoitteen kaudelle 2014–2025.

¹⁵ Huom! Tämä tavoite on vähintään 10,5 prosenttia, mikäli liittyjä asettaa tavoitteen kaudelle 2014–2025.

4 Muihin energiatehokkuussopimukseen liitettävä energiankäyttö ja toiminta

4.1 Vuokra-asunnot, vuokra-asuntoyhtiöt ja asumisoikeusyhtiöt

Liittyjän osittain tai kokonaan omistamien vuokra-asuntoyhtiöiden ja asumisoikeusyhtiöiden asuntojen energiankäyttö liitetään ensisijaisesti Kiinteistöalan energiatehokkuussopimuksen vuokra-asuntoyhteisöjä koskevaan toimenpideohjelmaan (VAETS), kun liittyjän asuntoja on yli 500.¹⁶

Liittyjä on liittännyt/liittää Liittyjän osittain tai kokonaan omistamat vuokra-asuntoyhtiöt ja asumisoikeusyhtiöt Kiinteistöalan energiatehokkuussopimuksen vuokra-asuntoyhteisöjä koskevaan toimenpideohjelmaan (VAETS).

Liittyjä ei ole liittännyt/ei liitä Liittyjän osittain tai kokonaan omistamia vuokra-asuntoyhtiöitä ja asumisoikeusyhtiöitä Kiinteistöalan energiatehokkuussopimuksen vuokra-asuntoyhteisöjä koskevaan toimenpideohjelmaan (VAETS) ja sisällyttää kohdan 4.1 energiankäytön Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen mukaiseen tavoitteeseen¹⁷

Asuntoja⁴ yhteensä yli 500 – asuinrakennusten energiankäyttö ja laajuustiedot:

Lämpö	7534,2	MWh
Sähkö	6823,8	MWh
Polttoaineet ³		MWh
Yhteensä	14358	MWh
Rakennustilavuus	270801	m ³
Pinta-ala	67202	m ²

4.2 Energian tuotanto, siirto ja jakelu

Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen ulkopuolella on pääsääntöisesti Liittyjän kokonaan tai osittain omistama sähkön ja/tai kaukolämmön tuotanto, siirto ja jakelu tai vastaavat toiminnot¹⁸.

Liittyjä sitoutuu myötävaikuttamaan, että nämä toiminnot liittyvät niitä koskeviin Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksen energiantuotantoa ja energiapalveluja koskeviin toimenpideohjelmiin.

Liittyjällä on seuraavat sen kokonaan tai osittain omistamat toiminnot:

Energiantuotanto¹⁹ Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimus, Energiantuotannon toimenpideohjelma

Energian²⁰ siirto, jakelu ja myynti sekä kaukolämmön erillistuotanto Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimus, Energiapalvelujen toimenpideohjelma

Liittyjällä ei ole sen kokonaan tai osittain omistamaa energiantuotantoa tai energian siirto-, jakelu- tai myyntitoimintaa **)*

**) Kojattu 8.11.2016 PV*

¹⁶ Vaikka Liittyjän osittain tai kokonaan omistamien vuokra-asuntoyhtiöiden ja asumisoikeusyhtiöiden asuntojen lukumäärä olisi alle 500, se voi halutessaan liittää ne Kiinteistöalan energiatehokkuussopimuksen vuokra-asuntoyhteisöjä koskevaan toimenpideohjelmaan (VAETS). Niiden energiankäyttö ja laajuustiedot on kuitenkin esitetty liittymistietojen kohdassa 2.2.

¹⁷ Ensisijaisesti kohdassa 4.1 esitetty energiankäyttö liitetään kiinteistöalan energiatehokkuussopimuksen vuokra-asuntoyhteisöjä koskevaan toimenpideohjelmaan (VAETS). Mikäli Liittyjä, jolla on yli 500 asuntoa, ei liitä asuntoja VAETS:iin, tämä kohdan 4.1 koko energiankäyttö lasketaan mukaan kohdassa 3 asetettavaan Liittyjän energiansäästötavoitteen laskennan perusteena olevaan energiankäyttöön.

¹⁸ Toiminnot voidaan liittää Kunta-alan energiatehokkuussopimukseen (Liittymistiedot kohta 2.3) silloin, kun sen energiankäyttö ja toiminta on niin pienimuotoista, että sen liittäminen erikseen Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen ei olisi tarkoituksenmukaista.

¹⁹ Jos liittyjän kokonaan tai osittain omistama energiantuotanto kattaa ainoastaan kaukolämmön erillistuotantoa (ei sähkön ja lämmön yhteistuotantoa), ko. kaukolämmön erillistuotanto liitetään Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksen energiapalvelujen toimenpideohjelmaan.

²⁰ Sähkö, kaukolämpö, kaukojäähdytys